

Poštarina plaćena u gotovom.

NARODNI LIST

Nezavisni dnevnik

Godina I. Br. 5.

Šibenik, dne 12. IV. 1928.

Pojedini broj D 1.—

BORBA FRANCUSKE I ITALIJE O BALKAN.

Ponude Musolinija Pragu, Beču i Bukureštu. Svrha sastanka Musolinija i grofa Bethlena.

BEČ, 11. „Abend“ jedan od najbolje informiranih bečkih listova o prilikama na Balkanu, donosi još nekoliko informacija o sastancima Musolinija sa ministrima Turske Grčke i Poljske, a koj sastanci idu za tim, da se ustali talijanska premoć na Balkanu i da se istisne francuski upliv u Evropi, te da se razbije Mala Antanta.

Tako je započela Diplomatska borba Francuske i Italije, a njeno poprište su svi kabineti Evrope.

Musolini je stavio ponudu, da se sastavi koalicija Država pod vodstvom Italije, ne samo Poljskoj, Grčkoj, Turskoj Bugarskoj i Mađarskoj, koje su već od prije pod italijanskim vodstvom, nego su upućene iste ponude Pragu, Bukureštu i Beču.

U Pragu su pregledali talijanske makinacije, jer da Italija hoće da na Francusku i Jugoslaviju izvede jak pritisak.

Italija trpi od velikih unutarnjih poteškoća i traži iz toga izlaz u uspjesima vanjske politike.

Musolini je odavna tražio kakovu točku, gdje bi započeo sa svojom akcijom i nakon dugog traženja, je li to Balkan, Mala Azija ili sjeverna Afrika, odlučio je da slijedi prirodnu ekspanziju, da osvoji istočnu obalu Jadrana, dakle Balkan. Arbanijom je započeo, a Dalmacijom imalo bi se nastaviti.

U Pragu su na Musolinijev poziv odgovorili, da postoji već prijateljski pakt između Češke i Italije, pa bez savjeta Francuske nije potrebno ići dalje.

Što se pak tiče sastanka između Musolinija i grofa Bethlena stvar je u tome, da oni traže kako da se spriječi istraga, koju ima provesti komisija trojice, koju je iza-

bralo Društvo Naroda na svojoj posljednjoj sjednici u stvari sv. Gothardske afere.

Mala Antanta je u Ženevi iznijela dokumente, koji su jasno dokazali ogromnu opasnost, od zločinačkih mađarsko-italijanskih tajnih planova.

Ova je opasnost otvorila oči mjerodavnim članovima Savjeta.

List svoje informacije o politici Italije završuje, da Musolini, premda najluđi od svih bazardera, da ipak ne želi novi rat, koji bi značio svjetski rat. Nitko nezna što bi se u tom ratu moglo dobiti, ali vi znadu, što bi se moglo izgubiti.

Trbušni tifus u Albaniji

TIRANA, 11. U kaskom srezu a Albaniji pojavio se je trbušni tifus. Istovremeno pojavili su se slučajevi otrovanja od kukuruza, koji je od strane Italije poslan gladnim krajevima.

Uži radikalni glavni odbor protiv vlade.

BEOGRAD 11. Zbog nastupajućih pravoslavnih uskrasnih praznika ovdje vlada potpuno političko zatišje.

Danas je održao sjednicu jedino uži glavni odbor radikalne stranke. Na toj sjednici istaknuto je potreba, da se najodlučnije istupi protiv današnje vlade, jer ona i pored svih opomena, kojoj su joj preko javnosti stavljene, prelazi i ne osvrće se na njih, te zbog tog radikalni uži glavni odbor traži, da vlada povuče konsekvencije i da demisionira.

Iznijelo se je mišljenje, da treba sazvati širu plenarnu sjednicu glavnog odbora, gdje bi se iznio cjelokupni dosadanji rad vlade i štetne posljedice ovoga.

Smicalice Albanije.

BEOGRAD, 11. Vijest o pojavi trbušnog tifusa u Albaniji smatra se ovdje smicalicom, kako bi se Jugoslaviju provociralo da zatvori granicu prema Albaniji, našto bi Albanija protestovala i time izazvala konflikt.

Tevfik Ruždi Bej stigao u Angoru.

LONDON, 11. Turski ministar vanjskih poslova Tevfik Ruždi Bej povratio se je u Angoru. Odbio je da dađe informacije o pregovorima sa Mussolinijem. Potvrđuje da se je u Milanu sastao za grofom Bethlenom.

Čičerin se povlači.

LONDON, 11. Iz Rusije dolaze vijesti da će Čičerin ovih dana zbog svog slabog zdravstvenog stanja podnijeti demisiju. Na njegovo mjesto imao bi doći Litvinov koji bi imao uspostaviti dobre diplomatske odnose sa Njemačkom.

Na sjednici je pročitan veliki broj žalba radikalnih mjesnih odbora zbog nenacionalnog postupka današnje vlade.

Vladini krugovi ne osvrću se mnogo na ovu akciju glavnog odbora. Oni tvrde da se i Aca Stanojević ne slaže sa ovakvim načinom borbe, već da svojim autoritetom nastoji utišati nezadovoljnike. On će doći odmah nakon uskrasnih praznika u Beograd.

U vladinim krugovima drže, da će doći do izvjesnog kompromisa između Vukićevića i gl. odbora time, što bi se promijenile neke ličnosti u današnjoj vladi.

„Times“ o sastanku Mussolini-Ruždi Bej.

LONDON, 11. „Times“ saznaje, da je Ruždi Bej ugovorio su Mussolinijem pakt o međusobnom ne- napadanju. Trgovački ugovor između Turske i Italije ima se sklopiti do 1929.

Dalje konstatirano je na tom sastanku, da se na svaki način ima spriječiti sve veći upliv Rusije na Balkanu i Istoku, jer se Rusija još uvijek nije odrekla svoje tradicionalne uloge zaštitnice balkanskih Slavena, a u prvom redu Jugoslavije.

Plenarna sjednica Narodne Banke. Espozaj Dr. B. Markovića o stabilizaciji Dinara.

BEOGRAD 11. Danas je u prostorijama Narodne Banke održana šira plenarna sjednica. Na njoj je Dr. Marković u svom opširnom ekspezu izjavio, da će se stabilizacija dinara izvršiti na današnjoj njegovoj vrednosti od 9.13 švicarskih franaka za 100 dinara.

U cilju normalizovanja odnosa, država će odmah po zaključenju velikog investicionog zajma otplatiti dug Narodnoj Banci.

Opticaj novčanica će ostati isti, i nove se novčanice neće izdavati.

Još jedna konferencija privrednika. Misija g. Sr. Sretenovića u Zagrebu

ZAGREB 11. Već nekoliko dana nalazi se ovdje radikalni narodni poslanik i član financ. odbora gosp. Sreta Sretenović.

On održava neprestano konferencije sa zagrebačkim privrednicima. Na jednoj od tih konferencija je riješeno, da se u Zagrebu održi još još jedna šira konferencija privrednika. Ta konferencija bi se imala sastati do mjesec i po dana, a na koju bi došlo opet nekoliko ministara i veći broj članova financijskog odbora.

Konferencija g. Dr. Spaho sa g. Dr. Trumbićem u Splitu

SPLIT 11. Za svog boravka u Splitu, sastao se je g. Dr. Spaho sa g. Dr. Trumbićem i s njim je duže vremena konferisao. Razgovoru je bio prisutan i splitski gradonačelnik g. Dr. Tartaglia.

G. Dr. Spaho izjavio je novinarima, da zagrebačku konferenciju privrednika smatraju uspjehom.

Što se tiče izgradnje jadranske pruge, to se interesi Splita poklapaju sa interesima Sarajeva, jer bi ta pruga išla preko Sarajeva na Split. U tom pravcu poželjna je i potrebna zajednička akcija Splita i Sarajeva.

Dolazak ministra pošta u Zagreb.

ZAGREB, 11. Ovamo će stići sutra ministar Pošta i Telegrafa g. Dr. Kujundić u društvu nekolicine narodnih poslanika. Pregledat će glavnu poštu, automatsku centralu i Direkciju Pošta. Nakon toga putuje u Karlovac na sprovod blgpk. Lukinića, gdje će zastupati vladu.

Spor Ministarstva Soc. Pol. sa Oblasnim Odb. u Splitu radi raspodjele hrane.

SPLIT, 11. Između splitskog Oblasnog Odbora i Ministarstva Socijalne Politike nastao je sukob glede troškova prevoza hrane gladnima i odgovornost za raspodjelu.

Ministarstvo tražilo je od Oblasnog Odbora, da on preuzme na sebe troškove prevoza hrane od željezničke stanice do mjesta raspodjele, te da sam Oblasni Odbor izvrši raspodjelu. Oblasni Odbor pak stao je na gladište, da po zakonu, troškove oko prevoza hrane za pomoć gladnima mora da snosi narodna snaga, a u pomanjkanju ove vojska.

Glede raspodjele, poziva se Oblasni Odb. na činjenicu, da kod splitskog Vel. Župana postoji naročiti odbor, koji je načinio raspodjelu hrane, pa sada treba da je i izvrši.

Zbor SDK na Sušaku.

SUŠAK, 11. Na 6. svibnja održaće na Sušaku SDK veliku skupštinu, na koju će doći gg. Stj. Radić i Sv. Pribićević.

Jugoslavenski avijatičari spremaju se na let preko Oceāna.

ZAGREB, 11. Zrakoplovni kapetani naše vojske gg. Rupčić i Rus zatražili su dozvolu od Ministarstva Vojske da mogu letjeti preko Oceāna. Oni traže kredit od dva milijona dinara, što je veoma dvojbeno da će dobiti.

Mađutim zagrebački pilot kapetan g. Striževski od zračne saobraćajne linije Zagreb—Beograd, pokrenuo je akciju među zagrebačkim imu-

ćnim ljudima, da se sabere jedan milijon dinara za izgradnju jednog aeroplana u Jugoslaviji pod njegovim nadzorom, koji bi letio iz Evrope u Ameriku, i to iz Zagreba. Čini se da će akcija g. Striževskog imati uspjeha.

Proganjanje slovenačkih učitelja u Italiji.

TRST, 11. Na posljednjoj sjednici školskog vijeća za julijsku pokrajinu, odobren je predlog disciplinarnog savjeta, da se iz državne službe otpusti 35 slovenačkih učitelja, jer se nijesu prijavili za ispit iz talijanskog jezika.

Egipatski kralj Fuad putuje u Ameriku.

WASHINGTON, 10. Egipatski kralj Fuad otputovaće u Sjedinjene Države, gdje će biti primljen upravo uz raskošne svečanosti.

Papino odlikovanje talijanskog prestolonasljednika.

RIM, 11. „Corriere della sera“ javlja da je Papa poželio prestolonasljedniku Umbertou red sv. Guda.

Internacionalna konferencija banaka u Parizu.

LONDON, 11. Koncem ovoga mjeseca održaće u Parizu 33 narodne banke, među njima francuska, njemačka, američka i engleska, veliku konferenciju o zajedničkim metodama, da se informiraju o svjetskom tržištu, o problemima poslijeratnog kredita kao i bankovnog kamatnjaka. Bila je pozvana i ruska banka, ali je ona poziv odbila.

Izgorio most između Sl. i Bos. Broda.

BROD, 11. Danas oko pet sati zapalio se je most, koji spaja Slavonski sa Bos. Brodom uslijed iskre jedne lokomotive. Požar je ugašen pomoću vojske. Šteta je velika. Osobni promet je prekinut, a željeznički se nekako održaje.

Dürrerova izložba u Nürnbergu.

NÜRUBERG, 11. Ovdje je na vrlo svečan način otvorena Dürrerova izložba. Prisutno je bilo i nekoliko ambasadera. Na izložbi se nalazi veliki broj prekrasnih egzemplara muzeja Evrope i Amerike.

Teška nesreća na Dravi kod Maribora.

MARIBOR, 11. Na rijeci Dravi kod Maribora seljaci su prevažali sijeno u čamcima. Tako je u jedan čamac ušlo 12 osoba pa se je u sredini rijeke prevrnuo i svih 12 osoba palo je u vodu. Petero osoba se je spasilo, dok se sedmero utopilo, a među ovima i jedna žena sa dvoje djece.

Otkrivena komunistička zavjera.

NOVA KANIŽA, 11. Ovdje je otkrivena velika komunistička zavjera. Žandarmerija uapsila je 10 komunista koji su imali organizaciju od 99 članova na principu rojki. Oni su raspolagali sa veoma mnogo novaca.

Teški nemiri u Chicagu prigodom izbora načelnika.

CHICAGO, 10. Prigodom juče-rašnjih izbora za gradskog načelnika došlo je do užasnih incidenata i teških sukoba na ulicama. Tom zgodom ubijen je jedan kandidat, a dvojica su teško ranjena. Pet tisuća policista i gotovo isto toliko drugih redarstvenika kušalo je uspostaviti red. Međutim oboružani razbojnici provalili su u grad da pljačkaju, pa se razvio pravi boj u kom su razbojnici bili suzbijeni. Ubijeno je mnoštvo crnaca. Bivši načelnik Tkomsen propao je na izborima.

Pobuna u Caracao.

CARACAO, 10. Ovdje se pobunila momčad garnizona i ubila jednog kapetana. Vlada je uz velike gubitke i nakon mnogosatne borbe suzbila buntovnike.

Katastrofa u Mugdenu.

MUGDEN, 10. Zbog preloma jedne brane voda je provalila u jedan rudnik i podavila 500 rudara.

Smrtna osuda u Tuzli.

TUZLA, 11. Ovdje je osuđen na vješala Kosta Pavlović, koji je 5. novembra ov. g. u Gornjoj Rakovici bacio francusku bombu na Savu Blagojevića iz istog sela, kod kojeg je bio na svadbi. Bombu je bacio u nastaloj svadi, koja je ubila Savinog sina i kćer, a nekoliko osoba ozledila.

BURZA

ZAGREB, 11. Beč 798—801, Berlin 1357—1360, Budimpešta 991—994, London 27709—27789, Milano 299—301, New-York 5671—5691, Paris 222—224, Prag 168, Zurich 1093—1096.

GRADSKA KRONIKA

Narodni List. Radi preobilja važnih vijesti u utorak izdali smo list na osam stranica na račun jučerašnjeg broja.

Našim prijateljima i pretplatnicima. Naš „Narodni List“ sa prvim svojim brojevima savladao je mnogo poteškoća materijalne i tehničke prirode. Sada slijedi dalje pouzdano gledajući u budućnost. Do nas neće biti i mi nećemo žaliti nikakvih žrtava u ovome poslu. Na našim je prijateljima i pretplatnicima da oni sada učine svoju dužnost. Svaki onaj, koji nije još poslao pretplatu neka to odmah učini, jer prava je pomoć samo ona, koja na vrijeme stiže. To vrijedi osobito za nas u ovom slučaju, jer što manje budemo ulagali vremena za namicanje materijalnih sredstava, lakše i bolje ćemo se moći posvetiti radu i pažnji oko sadržine i tehničke strane lista. Zato ih molimo da nam odmah pošalju pretplatu.

Uredništvo i Uprava
„Narodnog Lista“.

Žalbe na polazak parobroda. Parobrodi, koji polaze svako poslije podne iz Šibenika za okolicu, kreću u 1 sat poslije podne. Putnici nam se žale, da je to vrijeme za polazak jako nezgodno. Mnogi, koji jutrom stižu sa istim tim parobrodima iz Primoštena, Rogoznice, Zlarina, Zatona, Vodica, Tijesnog, Skradina i t. d. ne mogu uvijek do 1 sata u gradu na vrijeme i uredno da svrše svoje poslove. Osobito oni koji imadu posla na sudu jedva i prispiju u 1 sat da uhvate parobrod, a više puta im se trefi da moraju u dušak trčati do obale.

Ima mnogo slučajeva da neki i zakasne i da radi toga ostanu u gradu, što im prouzrokuje neugodnosti, troška i gubitka vremena. Tako je neki dan jedna djevojčica od 13-14 godina zakasnila i ostala na obali vrišteći i plačući, te da se srećom nije povratio po nju motor iz Zlarina, koji je bio na sred luke, ko zna što bi preplašena djevojčica, koja pri sebi nije imala više ni pare, bila učinila od sebe.

Upozorujemo stoga vlasnike tih parobroda, da u svom vlastitom interesu i u interesu putnika promjene sat odlaska za u 2 sata pos. podne. Čujemo, da će i neki gradjani poduzeti korake da jednom nestanu ove neugodnosti za putnike iz okolice, koji dolaze u naš grad. To bi bilo i potrebno.

Promet stranaca. 10. i 11. ov. mj. stiglo je u naš grad ukupno 35 stranaca, od kojih 24 iz naše države i 11 iz inostranstva.

Dramatsko-Diletantska Sekcija. Sokolskog Društva u Šibeniku. Prigodom proslave 100. godišnjice rođenja Josipa Freudenreicha, predstavljat će u Gradskom Kazalištu u nedjelju 15. aprila 1928 „Grani-

čare“, narodni igrokaz s pjevanjem i plesom u 3 čina uz pratnju velikog društvenog orchestra. Početak u 8 sati naveče.

Pred svršetkom gradnje nove obale. Radovi oko izgradnje nove obale približuju se svršetku. Započelo se je već sa niveliranjem i popločavanjem terena tako, da će obala biti potpuno gotova još u oktobru ov. god. Time dobiva Šibenik novo ogromno pristanište, koje će biti kadro da primi i najveće transoceanske parobrode. Jasno je, da će naš grad od istoga imati ogromne koristi, jer će se izvoz i uvoz, koji i onako lijepo napreduje u posljedne vrijeme, još više pojačati. Izgradnjom nove obale biće udovoljeno životnim potrebama Šibenika, koji će na taj način moći da stupi u red najjačih luka na Jadranu.

Provedeno pojačanje Zagrebačke radiostanice. Pošto je početkom mjeseca ožujka dozvoljeno zagrebačkoj radiostanici da podvostruči svoju energiju, to su tečajem mjeseca ožujka provedeni pripremi radovi po inžiniru zagrebačke radiostanice I. Toplaku i inžiniru zagrebačkog „Jugosiemensa“ K. Joachimsthalu. Pojačana stanica stavljena je u pogon po zastupanju bečkog „Siemensa“ dru Linzmayeru, te je stanica 1. travnja započela da radi podvostručenom energijom. Zagrebačka radiostanica moli svakog udaljenog slušača, koji stanicu čuje da dopisnicom javi, kako i sa kakvim aparatom stanicu prima.

Silan posjet stranaca u Dalmaciji.

DUBROVNIK, 11. Iz svih strana Dalmacijo javljaju o ogromnom posjetu stranaca i izletnika.

Svi hoteli su puni. Luksusni parobrou „Kumanovo“ uvijek je pun njemačkih turista.

Priopćeno. *)

Gospodine Uredniče!

Molim Vas, da u Vašem cijenjenom listu štampate ovo objašnjenje: U „N. Dobu“ br. 70 od 23 pr. mj. pod rubrikom „Iz Šibenika“ u notici „Uhvaćeni kradljivci“ stoji, da je policija uhvatila i moga sina Josipa, koji da je počinio razne krađe i o tome da živi. Ja jamčim, da moj sin nije kradljivac, i ako je tada slučajno bio uhapšen, već ga siromaški, ali pošteno ja uzdržavam. Meni svaki dan stižu pisma od mojih prijatelja, koji se tome čude, pa u interesu moga ugleda moram da se objasnim na ovaj način. Stvar ću predati sudu.

Šibenik, 11. aprila 1928.

Petar Delavia, listonoša.

*) Pod ovom rubrikom Uredništvo ne odgovara.

GRADSKA ŠTEDIONICA U ŠIBENIKU

Preuzima uloške na knjižice i tekući račun uz najpovoljniju kamatu. Ispostavlja akreditive i obavlja sve bankovne transakcije. Povjeravajte Vaše prištednje štedionici, jer za sve obaveze ove gradske institucije jamči općina Šibenik čitavom svojom imovinom.

POKUĆSTVO

Odlikovane Tvornice
J. Povischil, Osijek
dobijete kod :

STJEPAN V. KARKOVIĆ

Pokućstvo i tapetarska radnja
— Šibenik —

GRAND HOTEL „K R K A“ - ŠIBENIK

Na obali na najljepšem gradskom predjelu potpuno obnovljen.

Prvorazredan Restaurant i Kavana

Cijene umjerene. Preporuča se
Marko Jakovljević, vlasnik.

MALE OGLASNIK

svaka riječ 20 para. Oglas se mora štampati najmanje 2 puta. Ako je adresa preko uprave lista još 2 dinara. Adrese javljamo pismom ako se pošalje 2 dinara. Oglas se štampa samo ako se unapred plati.

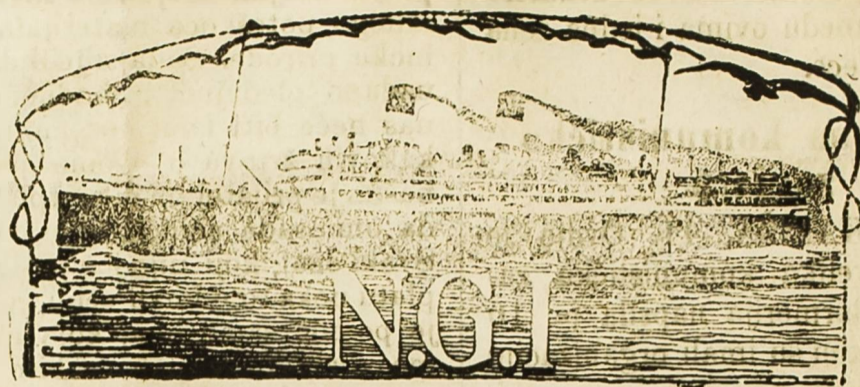
Razno

Prodaje se odmah, uz vrlo povoljne cijene Motocikla u potpunom redu, 3 brzine itd. sa svim potrebitinama. Upitati na Upravi pod brojem 34.

Trgovci! Papir za zamotavanje prodaje se po 5 i 6 Din. kg. kod Tisk. E. Vitaliani i Sin, Šibenik.

Za ženidbu. Učitelj, na selu, mlad i dobro situiran traži drugaricu života i domaćicu ne stariju od 35 godina. Diskrecija zajamčena. Ponude na poštanski pretinac 10.

Neophodno potrebno sunca i zraka! — Kupio bi kuću u gradu sa prostranom magazom, 2 stana, dvorište ili terasa. Cij. ponude na upravi lista pod br. 43.

„TRANSOCEANIK“

Jugoslavensko D. D. za Putovanja i Prevoze
ZAGREB

Glavno zastupstvo za Jugoslaviju društava :

NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA
GENOVA

Štitar-Linija, Genova - Lloyd Triestino, Trst - Dubrovačka Parobrodarska Plovidba, Dubrovnik - The Dollar Steamship Line, S. Francisco - S. Marco, Venezia

VOZNI RED.

Sjeverna Amerika : Polazak iz Genove : Dolazak u New-Jork :

S/S „DUILIO“	11. aprila	21. aprila
S/S „COLOMBO“	22. „	5. maja
S/S „ROMA“	1. maja	11. „
S/S „DUILIO“	15. „	25. „

Južna Amerika : Polazak iz Genove: Dolazak u Buenos Aires :

S/S „AMERICA“	12. aprila	3. maja
S/S „GIULIO CESARE“	3. maja	18. „
S/S „DUCA D' AOSTA“	9. „	28. „
M/S „AUGUSTUS“	17. „	31. „

Srednja Amerika i Južni Pacifik preko Panamskog kanala :

M/S „VIRGILIO“	26. aprila	Luke ticanja : Callao, Mollendo, Arica, Iquique, Antofagasta i Valparaiso.
M/S „ORAZIO“	31. maja	

Australija :

S/S „CITTA DI GENOVA“	14. maja	Luke ticanja : Fremantle, Adelaide, Melbourne, Sydney i Brisbane.
-----------------------	----------	--

Zastupstva u svim većim gradovima. Za Sjever. Dalm. obratiti se na tvrtku

LUSIĆ I DRUG - ŠIBENIK

Sve obavijesti i uputstva besplatno.

Poslovnica za promet nekretnina

A. Blažević

Tko želi kupiti ili prodati
kuća ili zemalja, nek se obrati
na poslovnicu I. kat lijevo

Ulica Kralja Tomislava broj 129.

EXPORT - IMPORT

MARKO TARLE

ZASTUPSTVA KOMISIJE I SPEDICIJA
UVOZ - IZVOZ ŽITARICA
BRAŠNA I KOLONIJALA